

Sygn. akt I CSK 25/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku W. N. i E. N.
przy uczestnictwie R. B.
o ustanowienie służebności gruntowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez uczestniczkę uzasadniony oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, wynikającą z naruszenia art. 285 k.c. w związku z ustanowieniem służebności gruntowej o takiej treści, która prowadzi do pozbawienia właściciela nieruchomości obciążonej władztwa nad pewną częścią jego nieruchomości, w warunkach gdy istnieje możliwość zastosowania innego rozwiązania zapewniającego zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone

orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie usprawiedliwia tezy, że skarga kasacyjna uczestniczki jest oczywiście uzasadniona. W motywach zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy w celu wykazania, że konstrukcja służebności ustanowionej w relacjach między stronami nie jest nieznaną systemowi prawnemu i niespotykana w praktyce, odwołał się do art. 151 k.c., który to przepis zezwala na uregulowanie w formie ustanowienia służebności gruntowej tytułu prawnego do korzystania z cudzego gruntu na potrzeby budynku wzniesionego na nieruchomości sąsiedniej, lecz z przekroczeniem jej granicy. Trwałość takiego obciążenia jest ograniczona do okresu, w ciągu którego nieruchomość władająca pozostaje zabudowana. O możliwości zezwolenia właścicielowi nieruchomości władającej na korzystanie z wydzielonej części nieruchomości obciążonej i w określonym celu, Sąd Najwyższy wypowiedział się też w postanowieniach z 30 czerwca 2011 r., III CSK 272/10, OSNC ZD 2012, nr 2, poz. 44 i z 21 lipca 2010 r., III CSK 9/10 oraz z 21 lipca 2010 r., III CSK 279/09, nie publ., a wprost na temat możliwości obciążenia nieruchomości służebnością o takiej treści, jak ustanowiona w niniejszej sprawie - w postanowieniu z 6 grudnia 2012 r., IV CSK 185/12.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.